

EESTI HARIDUSE-SÕPRADE SELTSI TEATAJA

ILMUB VEEBRUARIS, APRILLIS, JUUNIS, AUGUSTIS, OKTOOBRI
JA DETSEMBRIS

TOIMETUS JA TALITUS:
TALLINN, AIA 5-B,
TELEF. 430-06

REKLAAMIKESKUS
TALLINN, AIA 5-B

Nr. 4 (10)

AUGUST / 1938

EESTI HARIDUSE-SÕPRADE SELTSI
VÄLJAANNE, TALLINN, 1938

Eksamieelseist kursustest.

Kordamiskursus algab 1. septembril s. a. kell 12 hommikul.

Kursusel käsitletakse matemaatikat, saksa keelt ja joonistamist.

Kursusest osavõtt on soovitatav kõigile, kes tulevad eeloleval septembrisessioonil mainitud aineis eksamile.

Kursusest võivad võtta osa ka teised õpilased, kellel on mõningad kursuste osad neis aineis jäänud arusaadamatuks.

Kursusemaks on 5 krooni.

Kursus kestab 1.—4. septembrini.

Inglise keele kursus algab 1. septembril s. a. kell 4 p. l.

See kursus on kohustuslik kõigile inglise keele 3. õppeaasta kursuse õppijaile (reaalkooli III ja progümnaasiumi V klassi õpilastele), kellel on puudunud võimalus võtta inglise keele eratunde.

Kursuse kestvus 15 tundi.

Kursuse maks 3 krooni.

Kursus laulmises, võimlemises ja riigikaitseõpetuses algab 4. septembril s. a. kell 10 hommikul.

Mainitud kursus on kohustuslik kõigile neis aineis eksamile tulijaile.

See kursus on tasuta.

Kõigist eelpoolnimetatud kursustest osavõtta soovijail tuleb registreeruda hiljemalt 24. septembriks 1938.

Registreerimisel tuleb tasuda ka kursusemaks.

Kursuslasil koguneda kooli büroosse.
Kodukeskkooli juhataja.

Eksamid Kodupõllunduskeskkoolis

on 24. septembril s. a.

Eksamite algus on kell 10 hommikul.

Eksaminandidel koguneda kooli büroosse.

Eksamitele ülesandmise viimaseks tähtpäevaks on 24. august s. a.

Ülesandmisel märgitagu, missugustes ainetes keegi soovib eksamit õiendada.

Kodupõllunduskeskkooli juhataja.

Eksamid Kodukeskkoolis

toimuvad 1938. a. septembris järgmiselt:

5. septembril — eesti keel (kirjalik),
6. „ — matemaatika (kirjalik),
7. „ — inglise või prantsuse keel (kirjalik),

- 8. septembril — saksa keel (kirjalik),
- 9. " — maateadus ühes kosmograafia, käsitöö ja filosoofia,
- 10. " — ajalugu ühes kodanikuõpetusega ja võimlemine,
- 12. " — joonistamine ja joonestamine*),
- 13. " — eesti keel (suuline), laulmine,
- 14. " — saksa keel (suuline), riigikaitseõpetus,
- 15. " — matemaatika (suuline),
- 16. " — inglise või prantsuse keel (suuline),
- 17. " — loodusteadus, keemia ja ter-
vishoid,
- 19. " — füüsika,
- 20. " — vene keel (kirjalik ja suuline).

Eksamid toimuvad Tallinna poeglaste gümnaasiumi ruumes — Tallinn, Vabaduse puiestee 2.

Eksamite algus iga päev kell 17. Esimesel eksamipäeval tuleb igal eksaminandil käia kooli büroos kella 9 ja 15 vahel, et saada üldinformatsiooni eksamite kohta.

Kõigil eksaminandidel on kohuseks teatada oma eksamiletuleku soovist kooli büroole hil-

---

*) joonistamise ja joonestamise eksamite joonistamise ja joonestamise tarbed kaasa võtta.

jemalt 24. septembriks s. a. kella 15-ks. Kõigil koolikursuse eksamite õiendajail olgu eksamisooviavalduses täpselt märgitud, missugustes ainetes soovitakse eksam anda.

Kõik klassikursuse eksamite õiendajad märgiku ainult, missuguse klassi kursuse ulatuses nad eksameid anda kavatsevad.

Eksamile lastakse ainult need õpilased, kes hiljemalt 24. septembriks s. a. kella 15-ks on tasunud eksami- või järeleksamimaksu ning esitanud:

- a) enda haridust tõendava dokumendi,
- b) isikutunnistuse ära kirja ja
- c) 2 päevapilti.

Eksamimaks on 25 krooni, vaatamata sellele, kas õiendatakse eksam ühe või mitme klassi kursuse ulatuses.

Järeleksamimaks on 5 krooni ainult, mis eelmises eksamisessioonis eksamikomisjoni poolt nõrgaks või puudulikuks tunnistati.

Märkus: Haridusttõendava dokumendi all tuleb mõista viimast koolitunnistust. Ei ole õpilasel säilinud mingit koolitunnistust, siis peab ta sellest eksamile üles andes teatama. Sarnane õpilane võetakse küll eksamile, kuid temalt võidakse küsida ka kõikide eelmiste klasside kursust (algkool hulka arvatud).

On eksaminandi haridust tõendava dokumendi väljaandmisest eksamile tuleku ajani möödunud üle viie aasta, siis see dokument ei kehti enam ja eksaminaatoril on õigus eksaminandilt küsida ka eelmiste klasside kursust.

On kehtejõu kaotanud tunnistus antud mõne keskkooli või gümnaasiumi teatava klassi lõpetamise kohta, siis see tunnistus võib olla tõenduseks ainult algkooli lõpetamise kohta.

Kooli lõputunnistused ei aegu.

Tunnistus, millest nähtub, et õpilasele on antud teatavas klassis järeleksameid, tõendab, et õpilane on lõpetanud ainult eelmise klassi.

Haridusttõendav dokument peab olema esitatud algupärandis, mitte ära kirjas.

Isikutunnistuse ära kirja asemel võivad õpilased saata kooli büroosse ka isikutunnistuse algupärandi, mille järgi kooli kantselei valmistab täpse ära kirja. See talitusviis on isegi parem, kuna senised kogemused näitavad, et õpilaste enda poolt valmistatud ära kirjad on puudulikud, ega vasta vorminõudeile, mistõttu tuleb neid ikka uuesti ümber teha.

Päevapildid peavad olema mõlemad ühest võttest. Pildi suurus peab olema 4 × 5 sentimeetrit. Piltide esiküljele tuleb eksaminandil enda käega kirjutada oma ees- ja perekonna nimi.

Õpilased, kes pärast kooli büroole esitatava haridusttõendava dokumendi väljaandmist on nime eestistanud või abiellunud, peavad esitama eksamile tulles ka perekonnaseisuameti tõenduse nimemuutmise kohta.

Eksamikord on endine.

Kodukeskkooli juhataja.

Kodukeskkooli

gümnaasiumi kursuse lõpetasid ning kõik nõutavad eksamid õiendasid:

Hansar, Ernst,

Kängsepp, Harry,

Lauri, Axel,

Linamäe, Alfred,

Mägi, Malle,

Sõnajalg, Aino (cum laude) ja

Tamm, Õie.

Soovin kõigile lõpetanuile palju õnne!

G. Puu.

Endine gümnaasium lõpetas tegevuse.

1922. a. seaduse alusel avatud gümnaasium lõpetas tegevuse 1938. a. juulis. Kõigil õpilasil, kes õppisid selle kooli kursust, ning seda ei lõpetanud, tuleb astuda nüüd reformeeritud keskkooli (realkooli või progümnaasiumi) või gümnaasiumi.

Õpilased, kellel on vähemalt endise gümnaasiumi kolmas klass lõpetatud, võivad astuda uude gümnaasiumi. Kelle eelharidus aga väiksem, need saavad õpinguid jätkata progümnaasiumis või reaalkoolis.

Kodukeskkooli juhataja.

Mitmesuguseid teateid.

Kõik Kodukeskkooli ja Kodupõllunduskeskkooli õpilased, kellele oli õpilastunnistused raudteel hinnaalanduse saamiseks välja antud kehtivusega 1938. aasta maini (mai hulka arvatud), on kohustatud need tunnistused viivitamatult kooli büroole tagasi saatma.

Uute tunnistuste soovijail tuleb saata uus päevapilt ning tasuda 25 senti. Postiteel tunnistuse tellijad lisagu ligi saatekuludeks 10 senti.

Uued kavad.

1. augustil s. a. kehtimahakkanud uued õppekavad toovad reaalkooli ja progümnaasiumi kursusse allpool nimetatud muudatusi.

Progümnaasiumi eelkursuses langeb välja ajalooos Vana- ja Keskaeg. Asemele tuleb Eesti ajalugu algusest lõpuni. Õpilased, kes progümnaasiumis kogu kursust (Eelkursus, III, IV ja V klass) õpivad, võivad

jätta aga selle eelkursuse õppimata, kuna Eesti ajalugu tuleb V klassis uuesti läbivõtmisele.

Maateadust ja algebrat eelkursusel enam ei ole.

Progümnaasiumi III ja reaalkooli I klassis on

matemaatikas senisele kursusele liisandunud veel eelkursuse matemaatika.

Maateaduses võetakse läbi senine eelkursuse maateadus (Välisilmajaod — Koppel ja Kentsi raamatute järgi).

Ajalooos käsitletakse Vana- ja Keskaega, seega senist eelkursust.

Progümnaasiumi IV ja reaalkooli II klassis võetakse läbi

maateaduses — Euroopa ja ajalooos — Uus aeg.

Progümnaasiumi V ja reaalkooli III klassis matemaatikas langeb välja seni seal klassis käsitletud algebra, mis on viidud gümnaasiumi I klassi.

Maateaduses — võetakse läbi Eestimaa ühes lühikese kosmograafia kursusega.

Ajalooos käsitletakse kõige uuemat aega, Eesti ajalugu ning kodanikuteaduse lühikest kursust.

Progümnaasiumi ja reaalkooli kogu kursus on üldiselt jäänud aga endiseks *), mistõttu sobivad kõik senised tööjuhatused.

Kodukeskkooli juhataja.

Kodupõllunduskeskkooli I suvipraktika

loetakse õiendatuks

1. Felix Kaber'il.
2. Elmar Mein'il ja
3. Hans Tamm'el.

Eesti Hariduse-Sõprade Seltsi õppeasutustest on loetud lahkunuks.

Nimi	Alus
Juhanson, Erna	— Aadressi teatam. jätmine
Kevvai, Eduard	— " " "
Koppel, Helmut	— " " "
Pallas, Anton	— " " "
Vesk, Agu	— " " "
	*
Kask, Endel	— Omal soovil
Palias, Ernst	— " "
	*
Piigli, Valter	— Õppenõukogu otsusel kustutatud.

---

*) arvatud välja matemaatika, kus esimese klassi kursusest on jäetud välja seniseal käsitletud algebra.

Merimaa, Voldemar	—	Õppemaksu tähtajaks tasumata jätmise pärast
Põld, Aliide	—	” ” ”
Ugur, Evert	—	” ” ”
	*	
Rosenberg, Helios	—	Aastamaksu tähtajaks tasumata jätmise pärast
Seppel, Albert	—	” ” ”
Vare, Arno	—	” ” ”

Eesti Hariduse-Sõprade Seltsi õppeasutustesse on võetud vastu 1938. aasta juunis ja juulis.

Kalvet, Martin
 Kohlap, Juhan
 Koppel, August
 Kraak, Edgar
 Landratov, Eugeni
 Mitt, Felix
 Moritz, Adeline
 Puust, Jüri
 Polikarpus, Ülo
 Rajandu, Endel
 Saat, Eduard
 Taevere, Enno
 Tammekänd, Nikolai
 Veskimeister, Villem

Viltrop, Julius
Vinnal, Armilda

Märkus: Kõigil mainitud õpilasil tuleb tasuda 1938. aasta aastamaks kahe kuu jooksul kooli astumise päevast arvates.

Aastamaksu tähtjaks tasumata jätmine põhjustab õpilase nimekirjast kustutamist. Aastamaks on õpilastel 3 krooni, aineõppijatel — 1 kroon.

Koolide juhatus.

Eesti Hariduse-Sõprade Selts avab uue kutsekooli.

Eesti Hariduse-Sõprade Selts kavatseb käesoleva aasta septembris kutsuda ellu — **K o d u - k a u b a n d u s k o o l i**, mille eesmärgiks on pakkuda majanduslikku kutseharidust neile majandusaladel tegelevaile ametnikele, kellel kutsetöö tõttu puudub võimalus õppida tavalistes majandusõpilaste koolis.

Kodukaubanduskoolis õpetatakse eesti ja saksa keelt, kaubanduslikku kirjavahetust, saksakeelset kirjavahetust, kaubandusaritmeetikat ja kalkulatsiooni, raamatupidamist ja kaubandusteadust, joonistamist ja ilukirja, majandusgeograafiat, majandusteadust ja kiirkirja.

Õppemaks — 50 krooni (korraga tasutult)
või 60 krooni (osakaupa tasutult).

Eksamimaks — 15 krooni.

**Haridusministeeriumi Kooliosakonna
1938. a. 22. juuni ringkiri nr. 3401 en-
dise gümnaasiumi III klassi lõpeta-
nuile keskkoolide lõpetaja õiguste and-
mise asjus.**

Haridusministri otsusega 4. maist 1938. a. tunnustatakse Avalikkude Keskkoolide seaduse (RT 155/156 — 1922) alusel töötanud keskkooli III klassi lõpetamise tunnistus üheväärseks Keskkoolide seaduse (SK VI 1938, 1, 4) alusel töötavate Keskkoolide, progümnaasiumi ja reaalkooli, lõputunnistusega.

Kuna aga eelpooltähendatud III klassi lõpetamise tunnistusest pole näha selle üheväärseks tunnistamist progümnaasiumi ja reaalkooli lõputunnistustega, siis jääb väljaspool Haridusministeeriumile alluvaid asutusi teadmatuks see üheväärseks tunnistamine ja endise keskkooli III kl., samuti ka IV kl. lõpetanud ei saa kasutada õigusi, mis neile annab progümnaasiumi või reaalkooli lõputunnistus.

Seda arvesse võttes ja vastu tulles end. keskkooli III ja IV klassi lõpetanute palvetele,

HM Kooliosakond otsustas anda neile omalt poolt tõenduse selle kohta, et nad on omandanud Keskkoolihariduse ja Keskkoolide seaduse (SK VI 1938, 1, 4) alusel töötavate keskkoolide lõpetaja õigused.

Tähendatud tõenduse saamiseks tuleb soovijail esitada HM Kooliosakonnale kas klassitunnistus või enne koolikursuse lõpetamist gümnaasiumist lahkumise tunnistus ja isikut tõendava dokumendi kinnitatud ära kiri.

Kui aga eespooltähendatud tunnistus on läinud kaduma, siis tuleb tunnistuse ära kirja saamiseks pöörduda selle kooli poole, mis on asutatud Avalikkude Keskkoolide seaduse alusel töötanud keskkooli asemele, või asutuse poole, kellele on üle antud kooli arhiiv, kui uut kooli pole asutatud.

Kooliosakonna direktor (allkiri).

Sekretär (allkiri).

Kõik „Kodukeskkoolis“
tarvisminevad

**õpperaamatud ja
kirjutustarbed**

leiate alati

R. k. ü. „Töökoolis“

Tallinn, Pärnu mnt. 28.

Väljaandja Eesti Hariduse-sõprade Selts.

Vastutav toimetaja: Gustav Puu.

Trükkikoda „Libris“ Narva m. 15.

12. augustil 1938. a.

**Eesti Hariduse-Sõprade Seltsi
õppeasutuste uueks asukohaks
on alates 1. septembrist s. a.
Tallinn, Mundi tän. 3
(IV kord).**
